

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Drept
1.3 Departamentul	Drept privat
1.4 Domeniul de studii	Drept
1.5 Ciclul de studii	Ciclul I - Studii de licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Drept

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Clinica juridică						
2.2 Titularul activităților de curs	-						
2.3 Titularul activităților de seminar	Amironesei Aura-Elena						
2.4 An de studiu	I – IV	2.5 Semestru	1, 3, 5, 7	2.6 Tip de evaluare	EVP	2.7 Regimul disciplinei	Facultativ

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	1	din care: 3.2 curs	-	3.3. seminar /laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	14	din care: 3.5. curs	-	3.6. seminar /laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					8
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat					0
Examinări					2
Alte activități – cercetare juridică opțională pe un subiect legat de noile tehnologii					8
3.7 Total ore studiu individual					36
3.8 Total ore pe semestru					50
3.9 Număr de credite					2

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	-
4.2 De competențe	-

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	-
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	-

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Identificarea versiunilor legislative, a modificărilor legislative (acțiuni suferite de un act legislativ sau induse de acesta) și a actelor legislative în vigoare la un anumit moment în timp (aplicabil pentru dreptul român și dreptul Uniunii Europene) C2. Capacitatea de a căuta și identifica precedent judiciar aplicabil/relevant într-o anumită speță, precum și identificarea legii aplicabile C3. Înțelegerea cercetării juridice și competența de a realiza cercetare juridică pe un anumit subiect sau problemă juridică C4. Conceperea și structurarea rezultatului cercetării juridice, redactarea unui raport/memorandum C5. Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea adecvată a aplicațiilor software cu aplicabilitate în practica dreptului, în special a celor care integrează sisteme de inteligență artificială și <i>cloud computing</i> C6. Aplicarea tehnicilor și metodelor prezentate specifice digitalizării practicii dreptului C7. Cunoașterea conceptului de inovație juridică, identificarea celei de natură tehnologică în situații practice și formare opinie critică în aprecierea utilității/eficienței unor anumite produse ale inovației juridice tehnologice C8. Înființarea unei asociații, redactarea corectă a documentelor și urmarea pașilor procedurali
Competențe transversale	CT1. Realizarea într-un mod eficient a sarcinilor profesionale cu ajutorul sistemelor de inteligență artificială și alte programe software și identificarea corectă a programelor utile CT2. Utilizare eficientă a sistemelor de inteligență artificială și alte programe software CT3. Utilizarea eficientă a resurselor de comunicare și a surselor de informare CT4. Sintetizarea de soluții generice și alternative la probleme punctuale de practică CT5. Gândire critică și analitică, capacitatea de a găsi modalități de a inova cu ajutorul tehnologiei CT6. Sintetizarea informațiilor, verificarea acurateții informațiilor CT7. Rezolvarea problemelor complexe CT8. Competențe digitale

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Pregătirea studenților în vederea exercitării profesiilor juridice în prezent și viitor, laboratoarele fiind axate pe: (i) căutarea legislației aplicabile, identificarea modificărilor legislative, căutare jurisprudență relevantă și redactare argumente juridice, toate activitățile precedent fiind realizate cu ajutorul unor aplicații software; (ii) verificarea informațiilor juridice și a conținutului obținut în urma utilizării aplicațiilor software; și (iii) utilizare aplicații software pentru exercitarea profesiilor (e.g. program software pentru comunicarea cu instanțele de judecată, program software pentru gestionarea dosarelor în instanță, program software pentru gestionare activitate cabinet de avocatură). Asimilarea cunoștințelor aferente noilor tehnologii, dezvoltarea abilităților digitale utile în domeniul juridic și formarea atitudinilor necesare pentru practicarea dreptului și în viitor. Pregătirea practică a studenților pentru a realiza și activități de natură juridică care nu sunt predate pe perioada anilor de studiu de licență, precum înființarea unei asociații. Deprinderea studenților cu pași procedurali și parcurgerea unor instituții de drept care nu sunt studiate din punct de vedere teoretic în timpul studiilor de licență.
--------------------------------	--

7.2. Obiectivele specifice

- Pregătirea studenților pentru identificarea legislației și jurisprudenței aplicabile unei spețe
- Oferirea instrumentelor teoretice și practice pentru a realiza cercetare juridică
- Îndrumarea studenților pentru utilizarea sistemelor de inteligență artificială și alte programe software pentru realizarea sarcinilor juridice
- Familiarizarea studenților cu digitalizarea dreptului și identificarea elementelor de digitalizare
- Familiarizarea studenților cu conceptul de inovație juridică, în special cea tehnologică
- Sprijinirea studenților în identificarea noilor tehnologii utile în practica dreptului și încurajarea studenților să inoveze în drept cu ajutorul tehnologiei
- Creșterea gradului de alfabetism digital și/sau dezvoltarea unor competențe digitale
- Instruirea cu privire la modalitatea de înființare a unei asociații

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
	-		

Bibliografie			
-			
8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Prezentarea Clinicii juridice și a obiectivelor sale. Prezentarea condițiilor pentru promovarea disciplinei. Prezentarea posibilității de a realiza cercetare juridică cu privire la noile tehnologii. Discuție privind la izvoarele dreptului – legislație și jurisprudență; importanța lor.	Expunerea Studiul de caz	2 ore, capitol specific din referințe obligatorii nr. 3 și 5
2.	Legislația și jurisprudența: cum se realizează căutarea legislației și a jurisprudenței. Cum se identifică legea aplicabilă unei anumite spețe și/sau jurisprudență relevantă aplicabilă unei spețe. Eficientizarea căutării legislației și a jurisprudenței cu ajutorul sistemelor de inteligență artificială și a aplicațiilor software de tip software legislativ. Verificarea informațiilor obținute. Exerciții aplicative: căutare legislație (o anumită lege, în forma în vigoare la un anumit moment în timp) și căutare jurisprudență relevantă; identificarea paragrafelor relevante în contextul unei anumite spețe; programe software utile.	Expunerea Studiul de caz Exerciții aplicative Demonstrația Problematizarea	2 ore, capitol specific din referințe obligatorii nr. 3 și 5
3.	Cercetare juridică: ce este cercetarea juridică și cum se realizează. Care este rolul jurisprudenței și a legislației. Profesiile juridice care presupun cercetare juridică. Aplicații software utile pentru realizarea cercetării juridică: metode, limitări. Forma pe care rezultatele cercetării o îmbracă în final și modalități de formatare sau generare a formei finale într-o manieră facilă, cu ajutorul tehnologiei. Exerciții aplicative: cercetare juridică pe o anumită problemă juridică și generarea unui memorandum cu rezultatele cercetării.	Expunerea Studiul de caz Exerciții aplicative	2 ore, capitol specific din referințe obligatorii nr. 1 și 2
4.	Practica dreptului în prezent: prezentare generală. Avocatură: dihotomia consultanță - litigii. Explicații cu privire la arile de practică clasică. Discuție și studii de caz privind programe software pentru practica dreptului (gestionare dosare în instanță, gestionare activitate în practica individuală, utilizare cloud pentru stocare și acces documente, aplicațiile disponibile în cadrul instanțelor pentru comunicare și depunere documente, LLMs pentru comunicare, sisteme AI pentru materiale grafice/explicative). Practica dreptului în viitor –	Expunerea Studiul de caz Lectură Demonstrația	2 ore, capitol specific din referințe facultative nr. 1, 2, 3, 4, 5

	prezentare materiale spre a fi parcurse pentru înțelegerea noțiunii de „inovație juridică”. Temă pentru acasă: explicarea conceptului de inovație juridică și prezentarea unei aplicații software care contribuie la inovația tehnologică în drept.		
5.	Inovația juridică: discuție cu privire la conceptul de inovație juridică. Cum se poate inova în drept cu ajutorul noilor tehnologii și care sunt tehnologiile cele mai utilizate în acest scop (inovația tehnologică în drept). Prezentarea în echipe a unor aplicații software și platforme care se încadrează în noțiunea de inovație juridică și argumentare. Discuție cu privire la viitorul dreptului prin prisma <i>legal tech</i>. Discuție cu privire la propriile idei ale studenților de a inova în drept cu ajutorul tehnologiei.	Expunerea Studiu de caz Exerciții aplicative Învățare colaborativă Proiect	2 ore, capitol specific din referințe facultative nr. 1, 2, 3, 4, 5
6.	Înființare asociație: legea aplicabilă, înscrisurile necesare, procedură. Condițiile pentru înființarea unei asociații. Redactarea și conținutul actului constitutiv. Realizarea dosarului pentru înființarea unei asociații și susținerea cererii de acordare a personalității juridice. Temă pentru acasă și pentru portofoliu: înființare asociație și utilizare aplicații software pentru eficientizarea activității.	Expunerea Studiu de caz Exerciții aplicative Învățare colaborativă	2 ore, capitol specific din referințele obligatorii nr. 5 și 6
7.	Prezentare asociații înființate și a aplicațiilor software care au facilitat redactarea documentelor/obținerea documentelor necesare. Discuție cu privire la o posibilă inovare în domeniu.	Expunerea Proiect Dezbateri Învățare colaborativă Exerciții aplicative	2 ore, capitol specific din referințe obligatorii nr. 5 și 6

Bibliografie:**Referințe obligatorii:**

- 1) Deaconu Ștefan, *Metodologie juridica. Curs practic pentru studenți*. Editia a 3-a, Ed. Hamangiu, 2013
- 2) Burtea-Cioroianu Cristina-Eugenia, Elena-Veronica Nicola, *Metodologie juridica. Curs pentru studenți*, Editura Universul Juridic, 2012
- 3) Ungureanu Carmen Tamara, Toader Ionut Alexandru, *Drept civil. Partea generala. Persoanele. Editia a 6-a*, Ed. Hamangiu, 2024
- 4) Hinescu Arcadia, *Asociații și fundații. Practica judiciară adnotată*, Ed. Hamangiu, 2018
- 5) Codul civil român, republicat, cu toate modificările și completările ulterioare
- 6) Ordonanța de Guvern nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu toate modificările și completările ulterioare

Referințe facultative:

- 1) Haim Sandberg, *What is legal innovation?*, 2021 University of Illinois Law Review online 63, <https://illinoislawrev.web.illinois.edu/wp-content/uploads/2021/03/Sandberg.pdf>
- 2) Lucy Endel Bassli, *The Simple Guide to Legal Innovation. Basics Every Lawyer Should Know*, American Bar Association, 2020, <https://innolawgroup.com/wp-content/uploads/2022/05/Simple-Guide-to-Legal-Innovation- Excerpt.pdf>
- 3) David Freeman Engstrom, Lucy Ricca, Graham Ambrose, and Maddie Walsh, *Legal Innovation After Reform: Evidence From Regulatory Change*, Stanford LawSchool, 2022, <https://law.stanford.edu/wp-content/uploads/2022/09/SLS-CLP-Regulatory-Reform-REPORTExecSum-9.26.pdf>
- 4) Sugam Sharma, Samia Chehbi Gamoura, Deva Prasad, Arti Aneja, *Emerging Legal Informatics Towards Legal Innovation: Current Status and Future Challenges and Opportunities*, November 2021, Legal Information Management 21(3-4), https://www.researchgate.net/publication/356429369_Emerging_Legal_Informatics_Towards_Legal_Innovation_Current_Status_and_Future_Challenges_and_Opportunities
- 5) Oliver Goodenough, Amedeo Santosuosso, *The challenge of legal innovation. The Impact of Technology and Science on Legal Studies and Practice*, Pavia University Press, 2015, https://www.academia.edu/15119070/The_challenge_of_legal_innovation

Cursuri online:

<https://www.coursera.org/learn/legal-tech-digital-transformation-of-law>
<https://www.coursera.org/learn/generative-ai-for-legal-services-primer>
<https://www.legalserviceinnovation.com/bundles/LSI>
<https://www.classcentral.com/course/legal-tech-startups-8934>
<https://noncredit.suffolk.edu/courses/legal-tech-certificate/>

Altele:

www.curteadeapeliasi.ro
www.legislatie.just.ro
www.rejust.ro
www.coursera.com
www.portaljust.ro

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Laboratorul corespunde nevoii de a adapta practica dreptului la realitatea socială și avansul tehnologic, fiind menit să genereze interesul pentru noile tehnologii și modalitățile de utilizare în practica dreptului; totodată, prin intermediul laboratorului sunt studiate și puse în practică domenii care nu sunt abordate în timpul studiilor de licență (e.g. înființarea asociațiilor).

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	-	-	-
10.5 Seminar/ Laborator	- Corectitudine documente realizate/prezentări - Grad de complexitate a proiectelor realizate și a portofoliului - Stăpânirea termenilor utilizați, cu precădere a celor juridici	- Portofoliu	100% Portofoliu
10.6 Standard minim de performanță			
Se consideră promovat studentul care obține cel puțin nota 5.			
Studentul trebuie să aibă internalizate izvoarele dreptului și metodele prin care le putem identifica pe cele aplicabile unei spețe concrete, să devină familiar cu utilizarea tehnologiei în drept, să explice conceptele de cercetare juridică și inovație juridică. Studentul trebuie să fie capabil să pregătească un dosar pentru înființarea unei asociații și să identifice de îndată programe software care îi pot facilita această sarcină.			

Data completării
17.09.2024

Titular de curs
-

Titular de seminar
Asist. univ. drd. Aura-Elena
AMIRONESEI

Data avizării în Departament
29.09.2024

Director de Departament
Conf. Univ. dr. Septimiu PANAINTE